

**Звернення Верховної Ради України
до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій,
парламентських асамблей щодо намірів незаконної організації та
проведення російською федерацією так званих виборів до державної думи
російської федерації на тимчасово окупованій території України -
частинах Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, в
Автономній Республіці Крим та місті Севастополі**

Російська федерація, продовжуючи свою політику незаконної окупації та намагання легітимізувати спроби незаконної анексії частини території України, планує провести 18-20 вересня 2026 року так звані вибори до державної думи російської федерації на тимчасово окупованій території України - частинах Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

Такими діями російська федерація вчергове порушує основні міжнародні документи, на яких побудована сучасна архітектура світового правопорядку і демократії, – Статут Організації Об'єднаних Націй, Декларацію Організації Об'єднаних Націй про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, Женевську конвенцію про захист цивільного населення під час війни, Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі (Гельсінський заключний акт), Паризьку хартію для нової Європи, Документ Копенгагенської наради Конференції з людського виміру ОБСЄ, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод, Загальну декларацію прав людини та Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, а також низку резолюцій Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, якими підтверджено суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, включно з територіальним морем, та засуджено тимчасову окупацію російською федерацією частини території України, спроби її незаконної анексії та систематичні порушення прав людини на тимчасово окупованій території України.

Бюро з демократичних інституцій та прав людини ОБСЄ у своїй заяві від 6 серпня 2026 року наголошує, що третій поспіль загальнонаціональний виборчий процес у російській федерації відбувається з порушенням умов організації та проведення демократичних виборів, визначених Декларацією принципів міжнародного спостереження за виборами, зокрема не запрошення місії ОБСЄ зі спостереження за виборами.

Рішуче та безумовно засуджуючи незаконну, неспровоковану та невинуватену збройну агресію російської федерації проти України, яка розпочалась в 2014 році та з 24 лютого 2022 року переросла у повномасштабне військове вторгнення російської федерації в Україну, тимчасову окупацію нею

частини території України та намагання кремлівського режиму легітимізувати спроби незаконної анексії цієї території,

нагадуючи, що дії російської федерації під час триваючої збройної агресії проти України є грубим порушенням загальновизнаних принципів і норм міжнародного права, зокрема, визначених Статутом Організації Об'єднаних Націй, та міжнародного правопорядку,

підкреслюючи, що збройна агресія російської федерації проти України спричинила масові порушення прав людини і супроводжується системними репресіями з боку військовослужбовців російської федерації та окупаційних адміністрацій проти громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території України,

наголошуючи, що організація так званого виборчого процесу та утворення так званих виборчих дільниць для голосування на тимчасово окупованій території України, примусове залучення громадян України, які проживають на такій території або вимушено перебувають на території російської федерації, до участі у так званих виборах є черговим актом злочинної діяльності кремлівського режиму,

акцентуючи увагу на принциповій позиції, яку, зокрема, підтримують Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини та Парламентська асамблея ОБСЄ, що проведення так званих виборів на тимчасово окупованій території України є порушенням суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону,

наголошуючи, що проведення російською федерацією так званих виборів на тимчасово окупованій території України буде нелегітимним, а результати таких виборів – юридично нікчемними,

нагадуючи про Резолюцію Парламентської асамблеї Ради Європи 2636 (2026) «Вибори у часи кризи», що підтверджує фундаментальне значення вільних і справедливих виборів для демократичного врядування,

визнаючи, що повне нехтування вищим політичним керівництвом держави-агресора загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права шляхом зухвалої демонстрації чергової спроби організації так званих виборів на тимчасово окупованій території України нівелює легітимність результатів виборів і в російській федерації, і на міжнародній арені,

наголошуючи, що неспроможність у подальшому запобігти проведенню так званих виборів на тимчасово окупованій території України підштовхуватиме російську федерацію до нових провокацій та порушень прав цивільного населення, яке проживає на тимчасово окупованій території України,

враховуючи, що Декларація принципів міжнародного спостереження за виборами застерігає від направлення міжнародних місій зі спостереження за

виборами до держави у разі, якщо їх присутність буде тлумачитися як легітимізація явно недемократичного виборчого процесу,

підкреслюючи, що перебування на тимчасово окупованій території України так званих міжнародних спостерігачів є незаконним і в умовах триваючої збройної агресії російської федерації проти України їхня безпека не може бути гарантована,

наголошуючи, що посадові особи російської федерації, причетні до організації та проведення незаконних псевдо виборів на тимчасово окупованій території України, підлягають притягненню до кримінальної відповідальності в установленому законодавством України порядку,

відзначаючи, що злочинна практика проведення так званих виборів різних рівнів на тимчасово окупованій території України, яку російська федерація впроваджувала з 2014 року, та відсутність належної реакції світової спільноти на такі дії призвели до відчуття у кремлівського режиму безкарності та подальшої руйнації світового порядку, заснованого на міжнародному праві,

підкреслюючи відсутність у російської федерації суверенної влади над будь-якою частиною території України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, включно з територіальним морем, та наголошуючи, що незаконне проведення так званих виборів на тимчасово окупованій території України не свідчить про поширення юрисдикції держави-агресора на таку територію,

Верховна Рада України, високо цінуючи неухильну підтримку міжнародними партнерами суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, включно з територіальним морем, від імені Українського народу закликає парламенти та уряди іноземних держав, міжнародні організації та парламентські асамблеї:

засудити дії російської федерації щодо організації і проведення так званих виборів до державної думи російської федерації на тимчасово окупованій території України – частинах Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України, в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі;

відмовитися від делегування на тимчасово окуповану територію України своїх спостерігачів за так званими виборами та застерегти своїх громадян від поїздок на тимчасово окуповану територію України;

підтримувати позицію, що організація і проведення російською федерацією так званих виборів до державної думи російської федерації на тимчасово окупованій території України позбавляє легітимності увесь склад державної думи російської федерації;

сприяти зусиллям України, спрямованим на відновлення справедливості, зокрема притягнення до відповідальності всіх осіб, причетних до організації так званих виборів на тимчасово окупованій території України;

посилити санкційний тиск на російську федерацію та стосовно осіб, причетних до організації так званих виборів на тимчасово окупованій території України, зокрема членів «виборчих комісій», представників окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованій території України та російських пропагандистів;

продовжити надання Україні необхідної військової та економічної допомоги для посилення її оборонних спроможностей та сприяння відновленню територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, включно з територіальним морем;

сприяти зусиллям, спрямованим на завершення збройної агресії російської федерації проти України та відновлення всеохоплюючого, справедливого та сталого миру для України, заснованого на повазі до суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, включно з територіальним морем.

Верховна Рада України висловлює щирю вдячність іноземним державам, які надають військову, фінансову, гуманітарну допомогу Україні, а також всебічну підтримку громадянам України, які внаслідок збройної агресії російської федерації проти України отримали притулок на їх територіях.

